

Asia: VN/1347/2021

Oikeudenkäyntikulutyöryhmän mietintö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Päijät-Hämeen käräjäoikeus pitää valitettavana, että kokonaisvaltaisen oikeudenkäyntien kustannusten alentamiseen tähtäävän uudistuksen sijasta ollaan päätymässä pistemäisiin yksittäisiä lainkohtia koskeviin uudistuksiin. Päijät-Hämeen käräjäoikeus näkee ehdotettavat muutokset sinänsä oikean suuntaisina ja tarkoituksenmukaisina, mutta täysin riittämättöminä toimina oikeudenkäyntien kustannusten alentamiseksi. Lisäksi eriaikaiset ja pistemäiset muutokset saattavat aiheuttaa myöhemmin haasteita uudistusten yhteensovittamisen kanssa. Kokonaisuudistus mahdollistaisi paremmin myös vaikutusten arvioinnin paitsi oikeudenkäynnin kustannusten kehitykseen myös tuomioistuinten ja muiden toimijoiden työmäärien kannalta.

Nyt esitettävien uudistusten sijasta tarpeen olisikin kokonaisvaltainen OK 21 luvun ja muiden oikeudenkäyntikulujen määräytymiseen vaikuttavien säännösten uudistaminen. Tähän olisi ollut hyvät edellytykset esimerkiksi oikeusministeriössä keväällä 2021 laaditussa arviomuistiossa esitettyjen eri vaihtoehtojen avulla. Päijät-Hämeen käräjäoikeus pitääkin valitettavana, että työryhmälle annettu toimeksianto on ollut niin suppea, eikä arviomuistiossa esitettyjä muita keinoja ole tässä yhteydessä edes arvioitu. Arviomuistiossa on esitetty useita muita keinoja, joilla olisi yksin tai yhdessä voitu vaikuttaa oikeudenkäynnin kustannusten määrään ja oikeuden saatavuuteen huomattavasti tehokkaammin kuin nyt ehdotettavilla muutoksilla.

Annetun toimeksiannon puitteissa työryhmä on tehnyt perusteellista työtä.

Päijät-Hämeen käräjäoikeus pitää kannatettavana ehdotettua oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 b §:n muuttamista lievempään suuntaan. Ehdotus perusteluineen jättää suhteellisen avoimeksi sen harkinnan, milloin kokonaisarvioinnissa edellytykset säännöksen soveltamiselle täyttyy. Kun otetaan huomioon, että kysymys on jatkossakin poikkeussäännöksestä, jossa tapauskohtaiset olosuhteet saattavat vaihdella hyvinkin paljon, tätä suhteellisen avoimeksi jätettävää säännöstä on pidettävä

perusteltuna tavoitteen saavuttamiseksi. Sinällään tämä saattaa johtaa ainakin alkuvaiheessa jossain määrin toisistaan poikkeaviin tulkintoihin, mutta käytäntö täsmentyneenä oikeuskäytännössä.

Oikeudenkäyntikuluarvion antamista ehdotetussa oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 14 §:ssä tarkoitetulla tavalla pidetään kannatettavana. Erittäin perusteltuna on pidettävä sitä, että arvio ei ole sitova, sillä ymmärrettävästi avustajakaan ei pysty ennakoimaan kaikkia oikeudenkäyntikulujen määrään vaikuttavia seikkoja.

Välimäki Anu
Päijät-Hämeen kärjäoikeus